

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ БІЛІМ - 2018»
XIII Халықаралық ғылыми конференциясы

СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ

XIII Международная научная конференция
студентов и молодых ученых
«НАУКА И ОБРАЗОВАНИЕ - 2018»

The XIII International Scientific Conference
for Students and Young Scientists
«SCIENCE AND EDUCATION - 2018»

12th April 2018, Astana

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
Л.Н. ГУМИЛЕВ АТЫНДАҒЫ ЕУРАЗИЯ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

**Студенттер мен жас ғалымдардың
«Ғылым және білім - 2018»
атты XIII Халықаралық ғылыми конференциясының
БАЯНДАМАЛАР ЖИНАҒЫ**

**СБОРНИК МАТЕРИАЛОВ
XIII Международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«Наука и образование - 2018»**

**PROCEEDINGS
of the XIII International Scientific Conference
for students and young scholars
«Science and education - 2018»**

2018 жыл 12 сәуір

Астана

УДК 378

ББК 74.58

Ғ 96

Ғ 96

«Ғылым және білім – 2018» атты студенттер мен жас ғалымдардың XIII Халықаралық ғылыми конференциясы = XIII Международная научная конференция студентов и молодых ученых «Наука и образование - 2018» = The XIII International Scientific Conference for students and young scholars «Science and education - 2018». – Астана: <http://www.enu.kz/ru/nauka/nauka-i-obrazovanie/>, 2018. – 7513 стр. (қазақша, орысша, ағылшынша).

ISBN 978-9965-31-997-6

Жинаққа студенттердің, магистранттардың, докторанттардың және жас ғалымдардың жаратылыстану-техникалық және гуманитарлық ғылымдардың өзекті мәселелері бойынша баяндамалары енгізілген.

The proceedings are the papers of students, undergraduates, doctoral students and young researchers on topical issues of natural and technical sciences and humanities.

В сборник вошли доклады студентов, магистрантов, докторантов и молодых ученых по актуальным вопросам естественно-технических и гуманитарных наук.

УДК 378

ББК 74.58

ISBN 978-9965-31-997-6

©Л.Н. Гумилев атындағы Еуразия
ұлттық университеті, 2018

4 Қазақстан Республикасының Президенті «Егемен Қазақстан»-30 қараша, 2013 жыл Нұрсұлтан НАЗАРБАЕВ: «Болашақ» — біздің сенімді стратегиялық таңдауымыздағы сұхбатынан Айбек Тасғалиев "Ақтөбе газеті" - 7 қыркүйек 2016жыл.

5 Асанкелдіұлы А. «Болашақ» – қазақ жастарына қанат бітіретін бағдарлама // «Егемен Қазақстан» 25.08.2017 жыл.

6 Халықаралық бағдарламалар орталығының президенті Жанболат Мелдешовпен сұхбат.

МЕМЛЕКЕТТІК БАСҚАРУ САЛАСЫНЫҢ ТҮСІНІГІ, МАЗМҰНЫ ЖӘНЕ ТҮРЛЕРІ

Шерәлі А.Ж.

Lam_1@mail.ru

Гумилев атындағы Еуразиялық Ұлттық Университеті, Қазақстан, Астана қаласы

Абдрасулов Е.Б

Aermek_19@mail.ru

Гумилев атындағы Еуразиялық Ұлттық университетінің з.ғ.к., докторы,
профессор, Қазақстан, Астана қаласы

Мақала мазмұны Отанымыз Қазақстан Республикасы тәуелсіздікке қолжеткізгеннен бері отанымыз халқы өз алдына жоғары мәртебелі күзиретті мақсат қояды көздеді. Ол - құқықтық мемлекет құра отырып, барлығынша, толық заңдастырылған мемлекеттік басқару жүйесін өзгерту, құру. Бұл мақсатқа жету өте қиын және мазмұнды. Мұндай мемлекетте заңның, құқықтың рухы үстемдік етеді және біздің республикамызда, отанымзда объективті принципті-жүйені енгізу, жүзеге асыру тасымалдау және құруға байланысты әр түрлі мағлұматтар құқықтық әдебиеттерде әлі де толық зерттелмеген тақырып болып табылатыны барлымызға мәлім. Мәселен, Соңғы жылдары есептеуіш техникалардың қарқынды дамуына байланысты мемлекетті басқарудағы ақпараттық жүйені қолдану заман талабы болуы ғажап емес. Сондықтан жан жақты заманауи жүйенің дамуын қарастыру – мемлекетті басқарудың аспаптық тәсілі ретінде өзекті мәселе болып отыруы алдағы заманның күрт өзгеруін көрсетіп отыр. Мәселен, осы мақалада Мемлекеттік басқару саласының жағдайы мен жетістіктері мен болашақтағы дамуына тәжірибелік талдау жүргізілген.

Түйін сөздер: Қоғам, Құқықтық мемлекет, мемлекеттік басқару.

The process of integration the modern system of govern our republic

The article analyses features, factors, progress of law trend in Kazakhstan. Today, furthermore law is one of the highly profitable and fast-growing sectors of the global govern. Also, As one of the factors of global integration processes, ,furthermore govern significantly affect the improvement of people's well-being and sustainable development of the country. Also, Despite the fact that Kazakhstan is rich in natural resources, historical sites and , furthermore attractions, law is the state at the stage of its development. In many countries, law plays an important role in the formation of government, ,furthermore additional workplace, in the provision of public amusement, and when the external trade balance. Also, Along with this, ,furthermore this article deals with the analysis of the political situation, furthermore achievements and development in the future, according to the Statistics Agency of RK and the Competitiveness Index of govern and law.

Key words: society, government, law of country.

Пути развития Казахстана в современную систему правового государства

Статья анализирует особенности, факторы, тенденций развития государственного правления в Казахстане. На сегодняшний день закон является одним из высокодоходных и динамично растущих отраслей правового государства. Являясь одним из факторов развития

мировых интеграционных процессов, реформы значительно влияет на улучшение благосостояния населения и на устойчивое развитие, глобализации страны. Несмотря на то, что Казахстан имеет богатые природные ресурсы, исторические памятники и достопримечательности, развитие внутренних законодательств находится на этапе своего становления. Во многих старанах, закон играет значительную роль в формировании правового государства, создании дополнительных рабочих мест, занятости населения и сбалансированности внешнего политического процесса. Наряду с этим, в данной статье дается практический анализ развития государственного управления Казахстана, и перспективы развития законов в РК, согласно данным Статистического агентства РК и Индекса конкурентоспособности прав и законов .

Ключевые слова: государство и общество, закон, государственное правление.

Қазіргі таңда халықаралық құқық сыртқы халықаралық қызметтің аса қарқынды түрде дамып келе жатқан заманы болып табылады, осы саласының бірі екені барлымызға мәлім. Мәселен, Құқық жедел түрде дами отырып, жалпы әлемдік саясатта ғана ғана емес, жеке елдер мен аймақтарға ықпал етуі, әлемдік заң жүйесінің қалыптасуы мен дамуымен қатар жүрген, аса маңызды, тұрақты, ұзақ мерзімді үрдіс болып табылады. Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқарудағы құқықтық реттеудің түп негізі, мазмұны, нысаны, актісі жоғарғы юридикалық күші бар, барлық заңнамалардың мәртебесі , нормативті-құқықтық актісі болып Ата-заң (Конституция) саналады. Конституция - Қазақстан Республикасында ең басты мемлекеттік заң. Осы заңға сүйене отырып, біздің заңнама құрылады. Ол еліміздің қоғамдық қатынастар жүйесінің бейнесін ашатын және қоғамның тұтастығы , бейбітшілігі мен құндылық құрылымын анықтайтын, оның дамуына әсер ететін жалпы негізгі заң- Мемлекеттік басқарудың құқықтық түп негізі болып табылатыны айдан анық.

Заң - бұл мемлекеттің еркі, бейбіт жүйе қалыптастырушы мен өмірінің негізгі мәселелерін қарастыратын, Конституциядан кейінгі жоғары юрисдикциялық күші бар, Мәселен, ерекше тәртіппен қабылданған нормативті-құқықтық акт. Заңдар бастауы, мазмұны мен мағынасын ашатын материалды белгілермен және ерекше спецификалық құқықтармен, оның юридикалық теңділігімен, әсіресе құқық процедурасымен сипатталауы қоғамдағы жүйелікті тудырады. Мәселен, Қазақстан Республикасының мемлекеттік басқаруды құқықтық реттеудің заң шығарушылық нысаны қоғамда алатын орны бар. Мұны мемлекеттің қарамағындағы күрделі де, күшті құралдар жүйесімен қамтамасыз етеді.

Қазақстан Республикасындағы құқықтық реттеудің (мемлекеттік басқаруда) тағы бір түрі – заң асты құқықтық нормалар, заңнама мемлекеттің ең басты құндылығы болып табылады. Мәселен, Бұлар Қазақстан Республикасы Конституциясы мен заңдарға негізделген және қарама-қайшы кемеітін құзырлы органның юридикалық-нормативтік актімен сипатталады. Жалпы айтқанда, олардың түрлері:

- Жалпы мемлекеттік. Мәселен, Оның ең бастысы Қазақстан Республикасы Үкіметінің әр түрлі басқару ісін жүргізудің ережелері мен құқықтық мәртебесі болып табылатын үкімдері.

- Ведомствалық нормативті актілер жергілікті мемлекеттік билік пен басқару органдармен шығарылады. Жалпы айтқанда, Бұған Қазақстан Республикасының облыс, қала, аудандардың жарғылары кіреді.

- Локальді (ішкі ұйымдық) нормативті актілер ішкі басқарушылық іс-әрекеттерін тәртіптілікпен қамтамасыз ету мақсатында мемлекеттік органдармен және жергілікті органдармен қабылданады. Мәселен, Мұны органдар жағдайы, регламенттер, лауазымды инструкциялар және басқа құжаттар құрайды.

Қазақстан Республикасы, ауқымды жері бар отанымызда, мемлекетімізде, бейбіт қоғам құру функциясын жүзеге асыруда мемлекеттік биліктің үш түрі бар. Олар:

- Заң шығарушылық
- Атқарушылық
- Сот билігі

Осы үш билік арқылы мемлекеттік басқару жүзеге асырылады. Ал мемлекеттік басқарудағы құқықтық реттеу ең маңыздысы болып табылады.

Негізінде Қазақстан Республикасында мемлекеттік басқаруды іс жүзінде Атқарушы билік – Үкімет жүргізеді. Мәселен, Оның негізгі мақсаты мен функциясы болып мемлекеттік басқарудағы құқықтық реттеу болып саналады. Сонымен қатар, Жалпы айтқанда, Атқарушылық билік мемлекеттік басқарудағы құқықтық реттеудің қажетті заң жобалары мен нормативті-құқықтық актілерін әзірлеп дайындайды. Мәселен, сол заң жобалары мен құқықтық-нормативті актілерін іс жүзінде жүзеге асыруға болатындығы немесе болмайтындығын (сай немесе сай еместігін анықтау) Мәселен, Заң шығарушы билік – Парламент анықтай отырып, сол заң жобалары мен құқықтық-нормативті актілерді қабылдап немесе қабылдамай бекітеді. Жалпы айтқанда, Қабылдамаған жағдайда Парламент заң жобалары мен құқықтық-нормативті актілерін қайтаруға (Атқарушы билікке) құқылы. Ал егер қабылданған жағдайда Қазақстан Республикасының Парламентінен Қазақстан Республикасының Президентіне бекітуге жібереді. Мәселен, Қазақстан Республикасының Президенті заң жобаларын немесе нормативті-құқықтық актілерін сәйкес болмаса, Парламенттің қайта қарауына жіберуге құқығы бар.

Қабылданған заң жобалары заң ретінде бекітіледі.

Мемлекеттік қызмет Қазақстан Республикасы заңдарынан, соларға сәйкес қабылданған заңға тәуелді актілерден, сондай-ақ құқықтық ғылым мен басқару ғылымы тұжырымдаған нақты негізге алынатын принциптерге негізделеді. Олардың түрлері мемлекеттік қызмет туралы Заңда нақтыланған. Мәселен, Оларға мына төмендегі принциптер болып табылатыны айдан анық..

1. *Заңдылық.* Бұл ешкімді де тыс қалдырмайтын әмбебап принцип болып табылатыны айдан анық. Мемлекеттік өкімет органдары, лауазымды адамдар Қазақстан Республикасының Конституциясы мен заңдарын сақтауға міндетті.

2. *Қазақстандық патриотизм* (Отанға деген сүйіспеншілік).

3. Мемлекеттік өкіметтің заң шығарушылық, атқарушылық және сот тармақтарына бөлінуіне карамастан, *мемлекеттік қызмет жүйесінің біртұтастығы* болып табылатыны айдан анық.

4. *Азаматтар құқықтарының, бостандықтарының және заңды мүдделерінің* мемлекет мүдделері адындағы басымдығы.

5. *Мемлекеттік қызметтің жалпыға ашықтығы*, яғни Республика азаматтарының өз қабілеттері мен кәсіби даярлығына сәйкес мемлекеттік қызметке кіруге және мемлекеттік қызмет бойынша *жәғарылатуға тең құқылығы* болып табылатыны айдан анық.

6. *Жоғары тұрған* мемлекеттік органдар мен лауазымды адамдар өз өкілеттігі шегінде қабылдаған *шешімдерді орындаудың бағынышты мемлекеттік қызметшілер мен төменгі мемлекеттік органдардың қызметшілері үшін міндеттілігі.*

7. Мемлекеттік қызметшілердің *бақылуда болуы және есептілігі.*

8. *Мемлекеттік қызметшілердің құқықтық және әлеуметтік қорғалуы.* Бұл қызметке кіретін азаматтардың алдындағы мемлекеттің өзіне алған міндеттемелерін сөзсіз орындау және мемлекеттік қызметшіге заңсыз тиіспеуге құқықтық кепілдіктерді қамтамасыз ету болып түсініледі.

9. *Мемлекеттік қызметшілердің* міндеттерін адал, ынталы атқарғаны, ерекше маңызды және күрделі тапсырмаларды орындағаны үшін *көтермелеу.*

10. *Мемлекеттік қызметшілердің* қызметтік міндеттерін орындамағаны не тиісінше орындамағаны және өздерінің өкілеттігін асыра пайдаланғаны үшін *жеке жауаптылығы* болып табылатыны айдан анық.

«Мемлекеттік қызмет туралы» Заңда мемлекеттік органдарда саяси партиялардың ұйымдарын құруға жол берілмейтіндігі ерекше атап айтылған. Мемлекеттік қызметшілер лауазымдық міндеттерін атқарған кезде заңдардың талаптарын басшылыққа алуға тиіс және саяси партиялардың, қоғамдық бірлестіктер мен олардың органдарының шешімдеріне байланысты болмауы керек.

Мәселен, Жүйелеу мәселесін зерттегенде әкімшілік құқық ғылымында ең алдымен құқықтық жағы ескеріледі.

Лауазымды адам,— делінген «Мемлекеттік қызмет туралы» Занда,— ұдайы, уақытша немесе арнайы өкілеттік бойынша өкімет өкілінің міндеттерін жүзеге асыратын не мемлекеттік органдарда ұйымдастырушылық-өкім етушілік немесе әкімшілік-шаруашылық қызметтерді орындайтын адам.

Мәселен, Заң әдебиеттерінде лауазымды адам деп өз құзыретінің шеңберінде заңдық салдар туғызатын биліктік іс-әрекет жасауға құқығы бар мемлекеттік қызметшіні айтады (мысалы, басқарудың құқықтық актілерін шығаратын, ақша құжаттарына қол қоятын, тіркеу іс-қызметтерін жасайтын т. с. с).

Яғни, Осыған орай мемлекеттік қызметшілердің лауазымдары саяси және әкімшілік лауазымдарға бөлінеді. *Саяси лауазымдарға:*

1) Қазақстан Республикасының Президенті тағайындайтын мемлекеттік саяси қызметшілер, олардың орынбасарлары;

2) Қазақстан Республикасы Парламентінің палаталары және Парламент-палаталарының Төрағалары тағайындайтын және сайлайтын мемлекеттік саяси қызметшілер, олардың орынбасарлары;

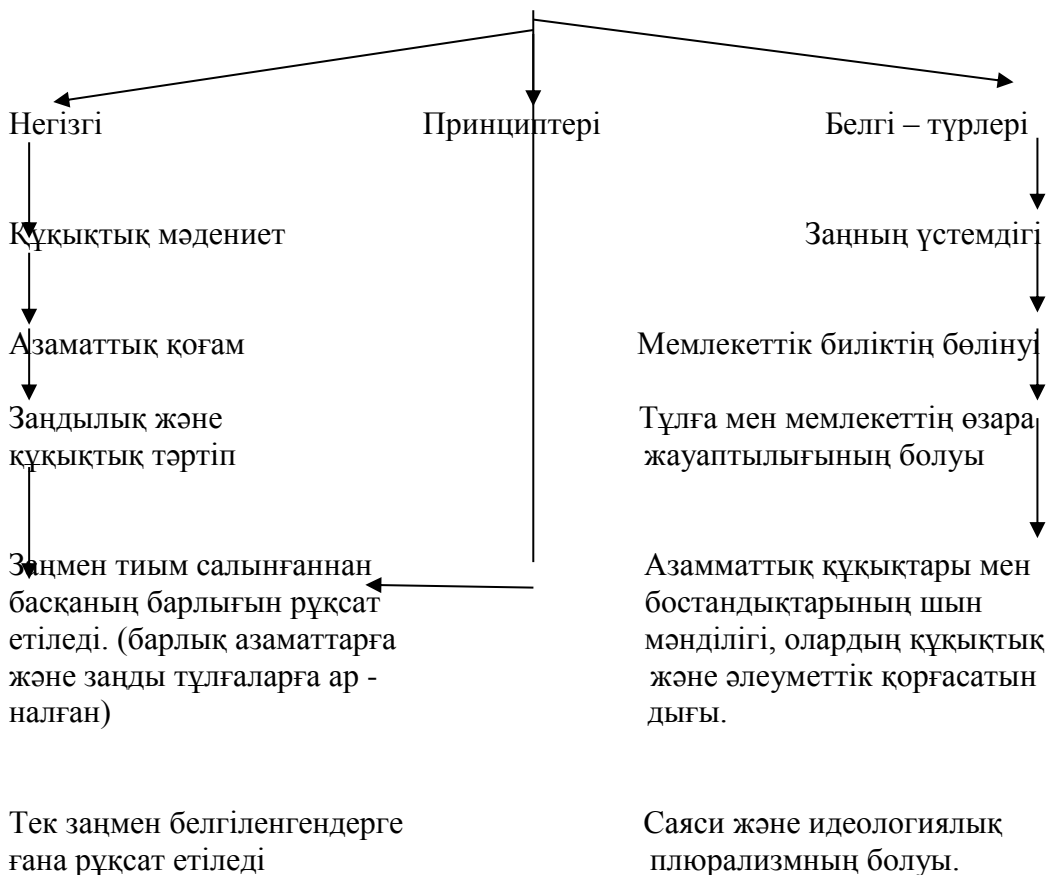
3) Конституцияға сәйкес Президент пен Үкіметтің өкілдері болып табылатын мемлекеттік саяси қызметшілер;

4) орталық атқарушы органдар мен ведомстволарды басқаратын мемлекеттік саяси қызметшілер (басшылар), олардың орынбасарлары атқаратын лауазымдар жатады.

Мемлекеттік қызметшілердің әкімшілік лауазымдарына мемлекеттік саяси қызметшілердің құрамына кірмейтін, мемлекеттік органда тұрақты кәсіби негізде лауазымдық өкілеттікті жүзеге асыратын мемлекеттік қызметшілер жатады.

Мемлекеттік әкімшілік қызметшілер үшін санаттар белгіленеді. Мемлекеттік саяси қызметшілер үшін лауазым санаттары белгіленбейді.

Құқықтық мемлекет

(мемлекеттік орган және лауазым иелеріне арналған).

Азаматтық қоғамның орын алуы

Ішкі заңдардың көпшілік таныған халықаралық құқықтық нормалар мен принциптерге сәйкес келеді.

Мәселен, Тек мазмұны жағынан әр түрлі білімнің , біліктіліктің , тәжірибенің бірігуі , сан қилы мақсаттарды , мүдделер мен құндылықтарды , себеп салдарды жан жақты ескерудің нәтижесінде ғана тиімді басқару шешімдерін немесе ісәрекеттерін әзірлеп , жүзеге асыруға болады .

Басқару қызметкерлерінің саяси , басқару құқықтық мәдениетін арттыру да басқару қызметінің стиліне өзінің әсерін тигізеді .

Біз еліміздің саяси және мемлекеттік құрылымының ұтымды моделін жүзеге асыруға тиіспіз Яғни, Қазіргі заманғы радикалды бюрократия мемлекеттік басқарудың тиімділігінің факторы ретінде мемлекеттік билік органдары мен қоғамдық институттардың төменгі буындарының бақылауы болғаны жөн болып табылатыны айдан анық. Яғни, Мемлекеттің біртұтастығы мен қоғамның бірлігі мемлекеттік басқару тиімділігінің нәтижесі . Ал бұдан билік пен басқаруды ұйымдастырудың жалпыжүйелік нысанының түпкі маңызы туындайды . Яғни, Мемлекеттік басқарудың тиімділік мәселесі қазіргі кездегі ғылым мен тәжірибенің басты назарындағы мәселелердің бірі болып табылады . Бұл өз кезегінде бүгінгі таңда тұрақты адами даму мәселесі мемлекеттің даму тарапынан үлкен мән беріліп отырылғандығының дәлелі керек болып табылатыны айдан анық.

Қолданылған әдебиеттер тізімі:

1. А. Ибраева, Г. Мемлекеттік басқару . 2003. №1. С. 71-75
2. The Law & government Competitiveness Report 2015. – World politic Forum
3. А Лебедев А.Г. страна розвитку. - 2011. - №4 (60). - С.19-22.
4. Воскресенский В.Ю. Международное право. – М.: Юнити-Дана, 2006. – 153с.
5. Юридический кластер Казахстана – перспективы и возможности. // Новости Total.kz – 2016,
6. World law and govern Council Data, 201
7. Перспективы национального туризма. // Казахстанская правда:

References

1. Snaikov M.R. Ocenka sostoyaniya razvitiya zakona v Kazakhstane // Vestnik . 2003. №1. S. 71-75
2. The law& govern Competitiveness Report 2015. – World lawEconomic Forum, Geneva, 2015
3. Zima A.G. Ekonomika rozvitku. – 2011. - №4 (60). - S.19-22.
4. Voskresenskii V.U. Vejdunarodnyi pravo. – М.: Uniti-Dana, 2006. – 153s.
5. Turistichiskii klaster Kazakhstana, 2016, 9 kazan.
6. World law and govern Council Data, 2016